

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечнікова

СЕРЕДА
24
БЕРЕЗНЯ
1954 року
№ 8 (407)

Ціна 20 коп.

Вибори до Верховної Ради СРСР,
що відбулися 14 березня, пройшли в
обстановці величезного патріотичного
піднесення і згуртованості радянських
людей навколо Комуністичної партії
і Радянського уряду.

ТРІУМФ РАДЯНСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ

14 березня радянський народ обирає найвищий орган державної влади нашої країни — Верховну Раду Союзу РСР. Мільйони радянських людей прийшли в цей день на виборчі дільниці, щоб виконати свій почесний громадянський обов'язок — віддати свій голос за найкращих, найдостойніших синів і дочок народу.

Численні повідомлення, які надходять з міст і сіл нашої несеяної Батьківщини, переконливо свідчать про те, що вибори до Верховної Ради СРСР скрізь пройшли в обстановці величезного політичного і виробничого піднесення, вони стали справжнім триумфом радянської демократії. Ці вибори перетворилися на могутню демонстрацію незламної морально-політичної єдності радянського суспільства, подум'яного радянського патріотизму і нерушимої дружби народів СРСР.

Високу політичну активність і організованість показали на виборах всі народи Союзу РСР, в тому числі й трудящі Радянської України. Як і в інших союзних республіках, на Україні основна маса виборців проголосувала протягом перших п'яти-шести годин.

Одностайно голосуючи за кандидатів народного блоку комуністів і безпартійних, радянські люди тим самим ще раз висловили цілковиту підтримку і довіря великій Комуністичній партії, гаряче схвалили її політику, яка виражає корінні інтереси народу, заявили про свою готовність боротися за нові перемоги в ім'я зміцнення і процвітання нашої могутньої Вітчизни, в ім'я торжества комунізму.

Найвищим законом діяльності Комуністичної партії і Радянського уряду є дальше неухильне підвищення добробуту радянського народу, повне задоволення його постійно зростаючих матеріальних і культурних потреб.

Голосуючи за кандидати у депутати Верховної Ради СРСР, висунутих найширшими колами трудящих, виборці заявили про свою тверду рішучість віддати всі сили боротьбі за перетворення в життя поставлених партією завдань — за дальший розвиток соціалістичної промисловості і круте піднесення сільського господарства, за неухильне підвищення матеріального добробуту і культурного рівня народу, за всемірне зміцнення сили і могутності Радянської держави, за побудову комуністичного суспільства в нашій країні. Для виконання цих завдань треба розгорнути широкий народний рух за круте підвищення продуктивності праці, що є головною, вирішальною умовою дальшого піднесення і всебічного розвитку народного господарства. Комуністична партія під керівництвом Центрального Комітету на чолі з ве-

ликим продовжувачем справи Леніна І. В. Сталіним, ідучи по ленінському шляху, організувала бойовий союз робітничого класу і трудового селянства, ліквідувала національну ворожнечу між народами нашої країни. Вихвана партією дружба народів народилась і зміцніла в спільній боротьбі народів Росії проти іноземних загарбників, проти поміщиків і капіталістів. В роки громадянської і Великої Вітчизняної війни радянські народи ще більше скріпили цю дружбу своєю кров'ю. Нині нерушимим дружбою рівноправних народів — джерелом непереможних сил нашої багатонаціональної держави, головна умова всіх успіхів братніх республік.

Яскравим свідченням незламної дружби народів є видатна історична подія — 300-річчя воз'єднання України з Росією. Як відомо, в старий, дореволюційний час ніхто навіть не ставив питання про те, щоб широко, з участю народних мас, відзначити 100-річчя, 200-річчя або іншу дату воз'єднання двох великих слов'янських народів. Тоді, в умовах насильної русифікації України, таке питання не виникало. Тільки тепер, в умовах вільного розвитку народів СРСР, 300-річчя воз'єднання України з Росією відзначається в цьому році не тільки як національне свято українського і російського народів, але й як велике свято всіх радянських народів.

Ось чому, віддаючи свої голоси за кандидатів блоку комуністів і безпартійних, трудящі Радянської України, як і всього Союзу РСР, голосували за нерушиму дружбу нових, соціалістичних націй, за зміцнення союзу робітничого класу і трудового селянства — цієї гранітної основи радянського суспільного і державного ладу.

Своїм одностайним голосуванням за найкращих синів і дочок народу виборці повністю схвалили зовнішню політику Комуністичної партії, спрямовану на забезпечення мирних умов для будівництва комуністичного суспільства в нашій країні, на відвернення загрози нової світової війни, що її замислюють розв'язати агресивні кола деяких капіталістичних країн.

Проведені у повній відповідності з найдемократичнішою в світі Радянською Конституцією, вибори до Верховної Ради Союзу РСР стали дійсно всенародним святом, справжнім триумфом радянської демократії. Тісне єднання партії, уряду і народу, безмежна любов і довіря радянських людей до славної Комуністичної партії, виявлені з особливою силою на виборах найвищого органу державної влади СРСР, — запорука дальшого розвитку нашої Батьківщини, нових перемог радянського народу в справі будівництва комунізму.

В Президії Верховної Ради СРСР

Президія Верховної Ради СРСР за поданням Ради Міністрів СРСР утворила загальносоюзне Міністерство вищої освіти СРСР на базі установ, організацій і підприємств Головного управління вищої освіти і Управління середніх спеціальних навчальних закладів Міністерства культури СРСР.

Міністерству вищої освіти СРСР передані навчальні заклади, установи, організації і підприємства за списком, затвердженим Радою Міністрів СРСР. Міністром вищої освіти СРСР

призначений тов. Єлутін Вячеслав Петрович.

Президія Верховної Ради СРСР призначила тов. Александрова Георгія Федоровича міністром культури СРСР.

Президія Верховної Ради СРСР увільнила тов. Пономаренка П. К. від обов'язків міністра культури СРСР, у зв'язку з обранням його першим секретарем ЦК КП Казахстану.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

У неділю, 14 березня 1954 року, по всій країні відбувалися вибори депутатів до Верховної Ради СРСР.

Для проведення виборів було утворено 1.347 виборчих округів, з них по виборах до Ради Союзу 708 округів і по виборах до Ради Національностей 639 округів.

Вибори відбулись по всіх виборчих округах. Голосування всюди почалося о 6 годині ранку за місцевим часом і закінчилось о 12 годині ночі.

За повідомленнями, що надійшли від Окружних виборчих

комісій, у виборах депутатів Верховної Ради СРСР взяли участь 120.321.192 виборці, що становить 99,98 процента від загального числа виборців.

За попередніми даними за кандидатів у депутати Верховної Ради СРСР, виставлених народним блоком комуністів і безпартійних, голосувало понад 99 процентів виборців, що взяли участь у виборах. Таким чином, народний блок комуністів і безпартійних на цих виборах здобув повну і безроздільну перемогу.

Вибори до Верховної Ради

СРСР скрізь проходили в обстановці високої політичної активності і організованості населення.

Остаточні підсумки виборів і персональний список депутатів, обраних до Верховної Ради СРСР, Центральна виборча комісія матиме можливість опублікувати 18 березня 1954 року.

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ ПО ВИБОРАХ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР.

16 березня 1954 року.

На виборчій дільниці в день виборів

Ще задовго до початку голосування на виборчу дільницю почали збиратися люди. Плакатами і лозунгами прикрашені фойє і аудиторії університету. В малому актовому залі влаштовані кабінки, розставлені столи, на яких містяться таблички з початковими літерами голосуючих.

Кремлівські куранти карбують шість разів. Голова виборчої дільниці тов. Оленович Н. М. запрошує виборців, які прийшли, щоб першими взяти участь у голосуванні. Малий актовий зал заповнюється виборцями. Вони одержують бюлетні, йдуть до виборчих кабін і виконують свій громадянський обов'язок.

До виборчої урни підходить молодий виборець, студентка хімічного факультету Висоцька. Вона голосує вперше.

Дорогі друзі і товариші, — каже, опускаючи бюлетень, т. Висоцька. — в мене сьогодні визначний день, велике свято. Мені зовсім недавно сповнилося 18 років, і сьогодні я вперше виконую свій обов'язок перед партією і народом. Я віддаю свій голос за блок комуністів і безпартійних, за розквіт нашої Батьківщини, за комунізм.

Шановні товариші, — каже, опускаючи бюлетень, робітниця джутової фабрики тов. Техменьєв. — я з великою радістю віддаю свій голос за блок комуністів і безпартійних, бо знаю, що наші депутати зроблять все для розвитку нашої соціалістичної Батьківщини, для задоволення постійно зростаючих культурних і матеріальних потреб населення. Нехай на віки віків живе наша славна Комуністична партія!

О 6 годині 30 хвилин відповідальний за випуск стінної газети вибор-

чої дільниці тов. Михайлюк прикріплює на стенді перший номер газети «Блискавка». Вона оповідає, що на цей час в голосуванні прийняло участь 121 чоловік. Публікується допис «Слово кадрового робітника», автором якого є робітник джутової фабрики Техменьєв, допис «Голосуємо за рідну владу», яка розповідає про перші хвилини голосування. В першому номері «Блискавки» викривається американська лжедемократія.

О 6 годині ранку відкрився зоологічний музей. Виборці надовго зупиняються біля скелета гігантського кита, розглядають рідкісні експонати риб та інших тварин.

О 6 годині 35 хвилин з'явився перший відвідувач дитячої кімнати. Щасливий батько і мати пішли здійснювати свій священний обов'язок, а їх дочка захоплено слухала казки виховательки і бавилась іграшками. Тільки ніхто не відкриває дверей медичного пункту, і це зрозуміло — хворих немає.

О 8 годині 45 хвилин виходить другий номер газети «Блискавка». На цей час проголосувало 579 виборців.

Газета вийшла під загальним заголовком «Добробут народу — вищий закон діяльності партії і уряду». Читачі з увагою читають допис «Наше місто-герой за 4 роки», в якому розповідається про відбудову міста Одеси в післявоєнні роки. Привабливі ілюстрації: новобудова — Одеський вокзал, клініка Філатова — особливо хвилюють виборців.

Це справа нашої партії, нашого уряду, — говорить молодий виборець, учень 10-го класу 120-ї школи тов. Горелкін. Я сьогодні з великою радістю віддаю свій голос за нашу рідну партію, бо знаю, що во-

на веде радянський народ до комунізму.

О 10 годині почався перший концерт художньої самодіяльності Одеського державного університету. Виступає талановита молодь. Читаються вірші Симонова і Михалкова, співають російські і українські народні пісні. Танцювальний колектив біологічного факультету патхненно виконує український народний танець «Гопак». Весело на виборчій дільниці. Редакційні колеги готують нові випуски «Блискавки», дитячу кімнату вже відвідало біля 100 чоловік, в зоологічному музеї побувало 2100 виборців. В фойє і в одній з аудиторій танцює щаслива молодь.

О 2 годині дня по виборчій дільниці 86/202 в основному було закінчено голосування. Проголосувало 2225 чоловік, з них 57 чоловік не довідає.

Колектив художньої самодіяльності дав уже три концерти, на яких побувало біля 1000 виборців. Нові й нові люди відвідують зоологічний, палеонтологічний та мінералогічний музеї. Визначні наукові робітники університету привітно приймають відвідувачів, дають вичерпні відповіді на їх запитання.

Редакційна колегія випустила 5 номерів стінної газети «Блискавка». В ній поміщені фотографії виборців, які першими проголосували, дописи трудящих Водотранспортного району, вірші.

Голосування проходить в обстановці патріотичного піднесення і активності мас. Веселі пісні, музика звучать на виборчій дільниці. Трудящі голосують за блок комуністів і безпартійних.

РІДКІСНА КНИГА

чудовий зразок друкарського мистецтва XVI ст.

Книга набрана шістьма різними шрифтами в залежності від характеру тексту і віддрукована двома кольорами. По чіткості шрифту та убортності друку «Острозька Біблія» не поступається найкращим виданням відомих друкарів XVI ст., хоч Іван Федоров всю працю по відливі шрифту, друкуванню, переліттенню і т. і. зробив, працюючи тільки вдвох з учнем Грінем.

Виключно цікаві дві передмови до цієї книги. Перша передмова написана видавцем князем Острозьким. В цій передмові викладаються політичні мотиви, які змусили його видати цю книгу. Таким мотивом була необхідність боротьби проти католицизму, як ідеологічної зброї поневолення українського населення з боку панської Польщі.

Друга передмова написана Гераси-

Колектив співробітників Наукової бібліотеки проводить велику роботу по виявленню та описанню рідкісних і стародрукованих книг, що зберігаються в фондах нашої бібліотеки.

Під час цієї роботи при перегляді старих каталогів було знайдено запис під шифром 1/349 «Біблія, неполная, изд. в 1581 р.»

Коли ж співробітник пішов до книгозховища, то під вказаним шифром він знайшов добре збережений екземпляр біблії, надрукованої в м. Острозі у 1581 р. відомим російським першодрукарем Іваном Федоровим.

В складеній ним самим післямові до цієї книги, він називає себе Москвитянином, підкреслюючи з гордістю своє московське походження.

В книзі 1256 сторінок стисло, надрукованого у 2 стовпцях тексту. «Острозька Біблія», під такою назвою ця книга відома в науці, —

мом Даниловичем і містить, крім мало цікавих для нашого часу міркувань про користь церковних книг, виключно важливий матеріал про російсько-українські культурні зв'язки в XVI ст. В передмові підкреслюється тісний зв'язок Острозької друкарні з московським друкарством.

Автор вказує, що рукописний текст книги одержаний з Москви, що тільки завдяки допомозі російських людей «сподобилося» прийти до нас Острозьку Біблію.

Після обох передмов іде текст самої біблії. Дали вміщено коротку післямову, в якій Іван Федоров сповіщає читачів, де і коли надруковано книгу. Післямова закінчується власним друкарським знаком Івана Федорова.

Книга, про яку йде мова, — дуже цікавий та коштовний документ історії російсько-українських культурних зв'язків. В. ФЕЛЬДМАЙ, науковий працівник бібліотеки.

В КВІТНІ ЗАХИСТ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

В БІОЛОГІВ

На початку березня студенти V курсу біологічного факультету закінчили підпрактику. Зразу ж після цього почався слідуючий важливий етап — написання та оформлення дипломних робіт, захист яких в цьому році відбудеться до державних екзаменів в 20 числах квітня. Потрібно велика, наполеглива робота випускників, щоб дипломні роботи були виконані якісно і щоб захист пройшов на високому рівні.

Серйозні обов'язки покладаються на керівників дипломантів; вони повинні ще раз перевірити плани дипломних робіт, частіше давати поради та вказівки. Правильна оцінка дипломних робіт залежить від об'єктивності рецензентів, які повинні з усією відповідальністю і справедливою оцінкою подати роботи. Як і на екзаменах, тут не повинен мати місце лібералізм.

9 березня відбулось засідання ради біологічного факультету, на якому п'ятикурсники звітували про хід їх роботи над дипломними темами. Виявилось, що більшість студентів вже закінчили експериментальну частину, більшість займається вже написанням літературного огляду, деякі вже описують матеріал та методи проведені дослідів. А тов. Збандук вже закінчує останній розділ, тов. Грень вже повністю закінчив свою дипломну роботу.

Лише кілька студентів не можуть закінчити експериментальну частину, наприклад, т. Цибульська через те, що замерзало море і не можна було проводити аналіз водоростей. Але тов. Цибульська та інші, які виступили на засіданні ради, завірили, що дипломні роботи закінчать своєчасно.

Неприемний виняток — дипломна робота тов. Морковникової, яка, за

заявою кафедри, несерйозно віднеслась до обробки даного їй експериментального матеріалу. До цього часу вона ще має академзаборгованість, на засідання ради не з'явилась.

Рада факультету постановила, що в кінці березня—на початку квітня на засіданнях кафедр будуть заслухані звіти випускників про хід робіт над дипломними темами. Для забезпечення всебічного обговорення робіт під час захисту, захист буде проводитись на об'єднаних засіданнях споріднених кафедр.

Потрібно, щоб доповіді випускників під час захисту супроводжувалися демонстрацією графіків, таблиць та інших матеріалів. Деякі студенти Ташков і ін. вже готують такі таблиці.

Декан біофаку професор
А. І. ВОРОБИОВ

В ІСТОРИКІВ

Останній семестр проводять в стінах університету випускники. Позаду успіхи багатьох сесій, попереду—захист дипломних робіт, державні екзамен.

Основну увагу приділяють випускники написанню дипломних робіт, намагаючись написати їх високоякісно і в строк.

В I семестрі більшість студентів дуже і дуже мало зробили по написанню дипломних робіт, а було відкладено цю важливу справу на II-й семестр.

На початку II семестру партійне бюро факультету вказало нам на ряд недоліків, дало ряд порад, як найбільш плідно використати час, що залишився.

Питання про написання дипломних робіт стало в центрі уваги партійної і комсомольської групи курсу.

На відкритих партійних зборах курсу були викриті недоліки в роботі.

Над роботою кожного студента був встановлений контроль, кожний студент склав свій індивідуальний план виконання роботи.

Велику допомогу курсові дає агітатор Першина З. В. Агітатор повсякденно цікавиться роботою кожного студента, допомагає порадами.

Приклад у написанні дипломних робіт показують комуністи курсу т.т. Сибір, Гершен і інші. До 25 березня їх роботи будуть закінчені.

Добре працюють комсомольці тов.

Камкін, Шибесков, Порецький, які завершують написання дипломних робіт.

Однак в роботі курсу є і ряд недоліків. Тільки зараз тов. Кореновський П. закінчує написання і розділу. Курс не приділяв належної уваги тов. Кореновському, не допоміг йому, коли він потребував допомоги.

Не змогли надати належної допомоги і студентці А. Задніпрянець, яка в зв'язку з тим, що в неї маленька дитина, потребує товариської допомоги.

Зараз колектив курсу прикладає всі зусилля до того, щоб дипломні роботи були написані на високому ідейно-теоретичному рівні і в строк.

В ХІМІКІВ

Дипломні роботи студентів хіміків-неорганіків т.т. Дружинської, Кобринської і Мещерякової присвячені дослідженню різноманітних факторів, впливаючих на швидкість корозії деяких нових сплавів на залізній основі розчинами нітратнісірчаної кислоти в сірчаній кислоті.

Метою цих робіт є встановлення показників хімічної стійкості сплавів при різних умовах (концентрації, температури, швидкості руху корозійного середовища), для розв'язання питання про можливість використання досліджених металевих матеріалів для виготовлення деяких видів апаратури сірчаної кислотної виробництва.

Як відомо, боротьба з корозією металів є однією з важливіших

проблем народного господарства. Світові втрати так званих чорних металів (чавуну, сталі) від корозії досягають 30—40 млн. тонн за рік. За підрахунком академіка В. А. Кистяковського втрати залізних матеріалів від корозії в СРСР досягають 10 млн. тонн за рік.

Особливо велику шкоду завдає корозія в хімічній промисловості, де застосовують агресивні речовини, такі як кислоти, солі, розплавлені середовища при високій температурі. Крім втрати металу, несвоєчасного виходу з строю апаратури, має місце і забруднювання виробленого продукту домішками, одержаними в результаті корозії.

Ось чому питанню дослідження корозії приділяють велику увагу на-

уково-дослідницькі інститути і заводські лабораторії СРСР.

При розробці тематики дипломних робіт були враховані можливості лабораторії неорганічної і технічної хімії хімічного факультету ОДУ та інтереси вчених м. Одеси, які працюють в галузі дослідження нових матеріалів, що протистоять руйнівному рухові кислот та інших корозійних середовищ.

Вказані вище дослідження студентів-дипломантів вже дали певні результати. Тов. Дружинська, Кобринська і Мещерякова серйозно віднеслись до виконання робіт, що є залогом для їх успішного завершення.

Керівник дипломних робіт кандидат технічних наук доцент
БОЛЬШАКОВ А. Г.

Телеграма ректору Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

Професору С. І. ЛЕБЕДЕВУ

Вельмишановний Сергій Іванович!

Дозвольте особисто Вам і у Вашій особі колективові Одеського університету гаряче подякувати за такого сердечного і широго листа, який зігрів мене в моєму великому горі.

Країна наша в особі Миколи Дмитровича втратила не лише вченого з світовим ім'ям, рівного якому за розмахом, глибиною й широтою знань важко знайти, але й чудову людину; я втратила в особі Миколи Дмитровича рідкісного друга, який своєю мудрістю й теплою свого великого серця зігрівав не лише нашу вітчизну, але й всіх, хто зустрічався з ним і знав його.

До нього самого цілком під-

ходять його ж власні слова, сказані ним про покійного президента Академії Наук СРСР Олександра Петровича Карпінського: «Велич розуму свого він поєднував з величчю свого серця, що не часто зустрічається у талановитих і навіть геніальних мислителів і дослідників природи. Ці високі якості приваблювали до нього всіх, хто мав щастя й можливість хоч би зрідка зустрічатися і бесідувати з ним».

Наш уряд і особисто Георгій Максиміліанович Маленков виявили величезну увагу до питань, зв'язаних з увічненням світлої пам'яті Миколи Дмитровича.

До цієї важливої громадської роботи залучена й я, чим над-

звичайно задоволена. Президія Академії Наук СРСР призначила мене завідуючою меморіальним кабінетом-бібліотекою в квартирі Миколи Дмитровича, де він жив і працював 57 років.

Все це, а також увага Академії Наук СРСР, дає мені сили і підтримує в мені впевненість, що всі накреслені міроприємства будуть виконані з честю.

З глибокою повагою
Н. ЗЕЛІНСЬКА.

11/III 1954 р.

Р. С. З цим листом посилаю Вам для Вашого університету 19 фотографій Миколи Дмитровича в різні роки його життя.

Н. ЗЕЛІНСЬКА.

НОВІ КНИГИ

СИЛА СЛОВА. Збірник творів для художнього читання Трудрезерввидав. Стор. 154. Ціна 3 крб. 5 коп.

Збірник складається з двох розділів: проза і поезія, які вміщують художні твори радянських письменників і поетів.

ПАВЕЛ БЕСПОЩАДНИЙ. Горний пламень. Сталинское об. изд-во. Стор. 262. Ціна 4 крб. 80 коп.

У цій книзі віршів поет-освітує Комуністичну партію, Батьківщину, славить дружбу народів, розповідає про щасливу долю радянської людини.

ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ. Вид-во «Радянський письменник». Стор. 280. Ціна 7 крб. 70 коп.

Збірник, в якому вміщено літературно-критичні статті про українську радянську літературу.

НАША ДРУЖБА

Ты—украинка, я—русская.
Ну что же?
Много лет подруги мы с тобой,
Вместе в праздник, в вечер непогожий,
Все сказать могу тебе одной.
Нет для нас разлуки, дорогая.
Хоть мы в разных городах с тобой.
Наша дружба, светлая, простая,
Только крепнет с каждой весной.
Вспоминаю наши разговоры,
Книжки, что прочла с тобой вдвоём,
После каждой возникали споры
И мечты о будущем большом

Помню тебя вдумчивой, спокойной.
Издаюка вижу я сейчас,
Как лучится светом ясным, ровным
Взгляд твоих проникновенных глаз
Нашей дружбе не страшны невгоды

Ведь она частица дружбы той,
Что сплотила два больших народа,
Сделав их единою семьей
Поклялись на Раде в дружбе вечной

Мой и твой, родная, пра-прадед
Значит, нашей светлой и сердечной,
Нашей дружбе тоже 300 лет!

Л. РЕБОВА, студентка I курса
филологического факультета

ОПЕРА „БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ“ НА СЦЕНІ ОДЕСЬКОГО ТЕАТРУ

Студенти IV курсу російського відділу філологічного факультету відвідали театр Опери та балету, де разом із всім колективом університету дивились нову виставу опери К. Данькевича «Богдан Хмельницький», поставлену на честь великого національного свята всіх народів нашої Батьківщини—300-річчя возз'яднання України з Росією.

Вистава справила велике враження і була обговорена на курсі. В результаті жвавого обміну думками виникла колективна рецензія курсу на постановку опери.

Опера «Богдан Хмельницький» К. Данькевича є хорошим подарунком до свята 300-річчя возз'яднання двох великих народів, оскільки в ній знайшла яскраве втілення ідея нерушимого братерської дружби народів України і Росії.

Для опери охоплює значний період визвольної боротьби українського народу в середині XVII ст. з моменту збирання сил і створення армії під керівництвом Богдана Хмельницького до історичної перемоги під Жовтими Водами і Переяславської Ради, значення якої для долі українського народу прекрасно передав В. Г. Белінський: «Слившись навіки єдинокровною єй Росією, Малоросією отворила себе дверь цивилизации, просвещению, искусству, науке. Вместе с Росією ей предстоит теперь великая будущность».

Принципова і справедлива критика, що прозвучала в редакційній статті «Правды»—«Об опере «Богдан Хмельницький»—допомогла авторам її (лібретистам В. Василевській, О. Корнійчуку), композитору К. Данькевичу подолати серйозні ідейно-художні і музично-драматургічні недоліки твору.

Друга редакція опери безумовно стала значним внеском в скарбницю радянської музичної культури.

Провідним героєм опери є народ, що піднявся на визвольну боротьбу з польсько-шляхетськими загарбниками. Саме тому найбільше враження складають масові сцени опери. Перша картина-пролог «Піляч України» зображає тяжкі страждання українського народу під ярмом панської Польщі. Палає багаття, на якому слуги магната Потюцького заживо спалюють волюлюбних казаків. Народ, що зібрався на страту, сповнений скорботи, але підхоплює пісню про помсту, яку заспівають приречені на смерть горі патріоти. Заслужені оплески глядачів викликає сповнена величі заключна сцена—зустріч українського народу з постами Москви, де звучить російське «Слався». Так перша і фінальна сцени опери немов передають історичну долю українського народу—від страж-

дань до перемоги. В опері створено ряд правдивих і цінних образів позитивних героїв, серед яких перше місце належить талановитому сину українського народу Богдану Хмельницькому, якого характеризує беззавітне служіння Батьківщині, непримирність до ворогів і зрадників, опера ловно розкриває героїчний пафос його характеру.

Найближчими помічниками Богдана Хмельницького є «чиста душа» полковник Богун, ватажок повсталх селян Максим Кривонос, образ якого виразно представлений і в музичній і в драматургічній тканині опери. Незабутне враження залишає сповнений драматизму чудовий образ козачки-вдови Варвари. Вся велич душі цієї жінки із народу розкривається в сцені, в якій Варвара випиває струту, призначену для Хмельницького і ціною свого життя врятує гетьмана. Привабливе чарівний образ дівчини-воїни Соломії, яка, здійснюючи заповіт батька, бореться із зброєю в руках за свободу України. Музика опери є свідченням зростання творчої майстерності композитора К. Данькевича. Композитор в своєму творі продовжує принципи російської оперної класики, вдало розвиває її, доповнюючи народною українською піснею. Народні пісні вдало використані в опері для характеристики окремих персонажів, особливо для вокальної партії народного ватажка М. Кривоноса. Прекрасно звучать в опері хор, в яких передається стихія народної героїчної та ліричної пісні. Запам'ятовується монолог Кривоноса «Я в шире серце в'рив», звернений до невинно засудженого Богуну, дума Богдана в 3-й дії, дует Соломії і Богуну, сповнений життєстверджуючого оптимізму.

Опера викликає заперечення тим, що в ній виступає недостатня колоритність в зображенні негативних образів. Мало виразною є «польська» сцена, що недостатньо охарактеризувала запеклих ворогів українського народу—польських магнатів. Саме тому в опері немає гострих конфліктів, в яких би зіткнулись обидві ворогуючі сили.

В Одеському театрі опери і балету вдало здійснена постановка опери, в якій є багато ефектних сцен, що передають урочисту героїку сюжету.

На жаль, не на належному рівні вокальна майстерність окремих виконавців опери.

В цілому і автори опери і її постановщики створили виставу, що перетворилась на значне художнє явище в житті радянського мистецтва.

Є. П. КОВАЛЬЧУК, кандидат
філологічних наук.

Вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка

19 березня на філологічному факультеті відбулось урочисте засідання гуртка української літератури старших курсів (керівник доцент А. В. Недзвідський), присвячене 140-річчю з дня народження великого українського поета революціонера-демократа Тараса Григоровича Шевченка.

Аспірант І. М. Дузь прочитав доповідь «Образ Т. Г. Шевченка в російській радянській поезії». Виступаючи студенти розказали про свою роботу над вивченням творчості Т. Г. Шевченка. Студент IV курсу Недонок розповів про свій практичний урок в школі на тему «Невольничача поезія Т. Г. Шевченка».

В художній частині студентка філологічного факультету Танцюра прочитала поему Шевченка «Сон». З читанням творів великого поета виступили актори Одеського державного драматичного театру ім. Жовтневої революції: заслужений артист республіки Й. Ф. Маяк, артистка театру Н. Ю. Ващенко, лауреат Сталінської премії, заслужений артист УРСР Л. С. Задніпровський.

Дружними оплесками присутні подякували шановним гостям і побажали їм дальших успіхів у їх творчій роботі.

Вечір пройшов в урочистій обстановці.

В ДЕНЬ ВСЕНАРОДНОГО СВЯТА

5 години 30 хвилин ранку. Звичайно в цей ранній час вулиці нашого міста бувають пустинні, оповиті передранковим туманом. Рідко пройде пішоход, голосно стукуючи каблучками по сонних вулицях.

Але сьогодні діється щось незвичайне. На вулицях пожевлення, шум, сміх, пісні. І це не випадково. Сьогодні — всенародне свято — день, коли кожний радянський громадянин виконує свій священний обов'язок — голосує за наш соціалістичний лад, за наше щастя, світле майбутнє — комунізм, за непорушний блок комуністів і безпартійних.

Підходимо до учбового корпусу історичного та філологічного факультетів. Двері з шумом то відкриваються, то закриваються. Ідуть і ідуть веселі, радісні люди на свою виборчу дільницю, щоб віддати свій голос за кращих людей нашого міста т.т. Скверняка і Легенького.

Будинок освітлений великою кількістю вогнів, прикрашений портретами керівників нашої Комуністичної партії і уряду, плакатами.

В коридорах історичного факультету вже немає людей. Тут і старі, і молоді дівчата, юнаки, і діти, яких держать за руку матері.

Ось б'ють кремлівські куранти. Рівно 6 годин. Голова виборчої комісії тепло й просто поздоровляє присутніх з святом. Двері широко і гостинно розкриваються і люди, розправивши плечі і піднявши голову, серйозно підходять до столів і одержують бюлетні.

Дивись на цих різних людей і помічаєш, що зараз вони дивно схожі один на одного. На їх обличчях один і той же вираз — почуття виконаного обов'язку, подяка рідній партії, нашому уряду.

Першою опускає бюлетень в урну пенсіонерка тов. Р. І. Михайловська. Їй 64 роки. Славний трудовий шлях пройшла тов. Михайловська. Проста радянська трудівниця, вона 9 раз обиралась в міську раду депутатів трудящих, була головою жіночої ра-

ди домокерівництва по Садовій, 17, її портрет висів на дошці пошани Воднотранспортної районної ради депутатів трудящих. Вона виховала чудового сина, який зараз став майором і служить в нашій героїчній Радянській Армії.

Останні роки тов. Р. І. Михайловська працювала на джутовій фабриці. Тепер держава обрала її працюючою. Тов. Михайловська одержує пенсію. Ось чому, опускаючи бюлетень, вона сказала: — Я голосую за перемогу блоку комуністів і безпартійних, за процвітання і могутність любимої Батьківщини.

Один за другим ідуть радянські трудівники, опускаючи бюлетні. Ось Філіпчук Євгенія Петрівна, мати двох дітей, підходить до урни. Поряд з нею шестилітній син. Він опускає бюлетень і радісними очима дивиться навкруги. Так, сьогодні голосують наші матері за мирне життя, за щастя своїх дітей.

До урни підходить Ману Леонід Малькович. Йому 25 років, він працює механіком конструкторського бюро. Він голосує за мирне життя, за посилення могутності нашої прекрасної Вітчизни.

Одним з перших проголосував студент II курсу історичного факультету, учасник Великої Вітчизняної війни, член КПРС, Микола Олійников. Студент-відмінник Олійников з радістю віддав свій голос за нерушимий блок комуністів і безпартійних.

Безперервним потоком ідуть виборці. Вони знають, що кожний опущений бюлетень — це підтвердження правильності політики нашої рідної партії і радянського уряду, удар по палях війни.

Наші радянські люди впевнені в своєму завтрашньому дні, в тому, що наша партія і уряд прикладуть всіх зусиль для того, щоб наш народ як можна швидше досяг вершин комунізму.

Н. ВІКТОРОВА (наш кор.)

Про роботу студному гуртожитку № 2

В своїй роботі студком гуртожитку № 2 добився певних успіхів. Набагато покращилась агітаційно-пропагандистська робота. Регулярно читались лекції, на яких завжди було багато присутніх, організована була зустріч з передовиками сільського господарства.

Позитивних наслідків добилась санітарна комісія. Стан кімнат, у порівнянні з минулим роком, набагато покращився. Зменшилось число порушень правил внутрішнього розпорядку.

Покращила свою роботу й редколегія. Випущено три номери газети «Студенческа жизнь», де висвітлені лекції питання побуту. Випущено також гумористичний додаток до стінгазети «Еж», в якому гостро критичувались товариші, що порушують правила життя в гуртожитку. «Еж» користувався великим успіхом у студентів. Найближчим часом вийде наступний номер.

Недоліком в роботі редколегії є те, що вона погано залучає до роботи в газеті студентський актив гуртожитку.

Гострій критиці на засіданні студкому була піддана робота червоного кутка (зав. т. Коробко). Слід відзначити, що, якщо на початку навчального року куток працював регулярно, то в період сесії його робота сгалал гіршою. Деякі студенти (Манжосов, Сирцов, Мазуренко та інші) недобросовісно відносяться до чергування. Часті випадки зриву чергування. Внаслідок цього нормальна робота кутка порушується. Справедливі скарги підписників на

погану доставку газет. В останній час спостерігається пропажа нових газет і журналів, що належать як індивідуальним підписникам, так і червоному кутку. Такі несподобства треба виявляти і знищувати в корені. Потрібно, щоб студком в цій справі допоміг весь колектив гуртожитку.

Студком розглядав поведінку деяких студентів (Терещенко, V курс юрфак., Пулов, II к. істфак., Іскандеров, V к. геогр.). За поданням студкому їм були винесені адміністративні ОДУ відповідні стягнення. На останньому засіданні планувалось заслухати звіти старост кімнати № 57 (староста Кульницький) і № 6 (староста Чигиринський). Їх про це попередили, та жоден з них не з'явився.

Слід відмітити, що зовсім не цікавляться життям студентів комсомольські й профспілкові організації факультетів. Дуже рідкі гості у нас побутсектори факультетів, які зобов'язані цікавитись життям і поведінкою студентів.

В свій час господарська частина університету заявила, що гуртожиток повністю готовий до зими. Насправді це далеко не так. Погано зроблено ремонт системи опалення. Радіатори нагріваються нерівномірно. Груби часті течуть. Вугілля не було заготовлено. Є кімнати, де температура не вище +7—8°. Часто ввечері немає світла. Все це нетерпимо. Треба найближчим часом ліквідувати вказані недоліки.

Голова студкому гуртожитку № 2
Л. ТЕРТИЧНИЙ

Робота профорга нашої групи

Робота профспілкової організації тісно й нерозривно пов'язана з роботою партійної та комсомольської організації. Тому успіх і якість роботи профорга в студентському колективі дуже залежить від спільності, погодженості дій профорга, комсорга та старости.

На долю цих вожаків групи випадає відповідальне й почесне завдання — створити здоровий, цілеспрямований, працездатний, політично зрілий колектив. Велику роль в цьому відіграє профорг.

Про роботу профорга II курсу укр. відділу філологічного факультету Крутивуса можна судити з результатів зимової екзаменаційної сесії. Студенти групи склали екзамен на «відмінно» і «добре», за винятком Поворознюк і Рожкової, що одержали оцінки «посередньо».

Сам Крутивус є прикладом в навчанні, всі екзаменаційні сесії складає лише на «відмінно». Напротязі навчального року він глибоко входив у суть академічної роботи групи.

Разом з комсоргом і старостою, спираючись на міцну підтримку колективу, Крутивус вів рішучу боротьбу за перевиховання студенток Комарової, Мунтян, Поворознюк, які з'являлись непередготовленими на семінари, практичні заняття, політгодини. Жодний факт порушення трудової дисципліни не проходить повз його увагу. Він негайно разом з товаришами виявляє причини і часно приймає конкретні заходи.

Принциповість і послідовність Крутивуса виявляється в його боротьбі за створення міцного колективу.

В. ЗОЗУЛЯ.

ПІДНЯТИ РІВЕНЬ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Комуністична партія і радянський уряд багато зусиль та уваги звертають на підняття матеріального і культурного рівня радянського народу. На це спрямовані рішення партії і уряду, воля і енергія всіх трудящих нашої країни.

Однією з масових форм культурного життя всіх трудящих, а особливо радянської молоді, є художня самодіяльність, яка у виховній роботі студентів нашого університету займає важливе місце. Колектив художньої самодіяльності нашого університету має багато талановитих юнаків та дівчат, які успішно захищали честь нашого вузу на районних м'сячних, обласних і республіканських оглядах художньої самодіяльності. Це студенти Олександрова, Реформатська, Зінчак, Бабкін, Моношко, Загоруйко та інші, які вже ряд років користуються успіхом у глядачів за свою неабияку майстерність і любов до народного мистецтва.

Добре зарекомендували себе наші масові колективи: хор, російський драмгурток, танцювальна група — які мають всі можливості і далі розвивати свою майстерність.

Колектив художньої самодіяльності університету успішно справлявся з такими відповідальними завданнями, як обслуговування підшефних колгоспів, виборчих дільниць в час підготовки до виборів у Верховну Раду СРСР.

Проте за останній час партійні, комсомольські і професійні організації факультетів послабили увагу до цієї важливої ділянки роботи серед студентів. Це в першу чергу стосується юридичного, історико-економічного, фізико-математичного факультетів, де запуснені і слабкість керівництва цією ділянкою роботи викликає тривогу. А ці факультети в минулому займали провідні місця в вузі. Слабо поставлена ця робота і на хімічному і біологічному факультетах, бо керівництво цих факультетів не цікавиться станом роботи художньої самодіяльності.

Викликає подив пасивне ставлення факультетських організацій до масових колективів художньої самодіяльності університету. Всього 12 чоловік відвідують ці колективи від історичного, по 19 чоловік від фізико-ма-

тематичного і юридичного факультетів.

Мають місце зриви запланованих концертів через безвідповідальне відношення комсомольців до дорученої справи. Це буває на юридичному (культорг Павлов) і фізико-математичному (культорг Воронина) факультетах.

Партійне бюро університету прийняло рішення провести огляд художньої самодіяльності університету в ознаменування історичної дати 300-річчя воз'єднання України та Росії. Затверджено положення про проведення огляду, а також склад виконавців.

Як проходить підготовка до огляду?

Успішно працюють колективи філологічного і геолого-географічного факультетів, де партійна, комсомольська і профсоюзна організації мобілізували весь колектив студентства, створили хор, танцювальну групу, правильно підбрали репертуар і досить організовано проводять репетиції.

Такого пожевлення на других факультетах немає, і це перш за все відноситься до юридичного, біологічного, хімічного факультетів, де все ще обговорюють це питання, хоч в цей час вже потрібно було б розгорнути підготовку до огляду. А до огляду залишилось два тижні.

Потрібно також відзначити, що комітет комсомолу, знаючи про наявність недоліків на цій ділянці роботи, за час цього навчального року ні разу не обговорював це питання на своїх засіданнях.

Після проведення огляду художньої самодіяльності з кращих колективів і окремих виконавців, а також з університетських гуртків художньої самодіяльності буде створений студентський ансамбль пісні і танцю Одеського державного університету, який найближчим часом вийде в м. Кишинів, а також прийме участь у святкуванні 300-річчя воз'єднання України з Росією.

Це відповідальне і почесне завдання ми повинні виконати, і воно буде виконане. Але для цього потрібно мобілізувати всі зусилля на підняття художньої самодіяльності університету.

І. ШУТОВ.

Налагодити роботу студентських наукових гуртків на юридичному факультеті

Робота наукових гуртків займає чимале значення в загальній учбовій роботі кожного студента.

Теми доповідей, винесених на засідання наукового гуртка, дають можливість студентам глибоко і всебічно зрозуміти окремі питання марксистсько-ленінського тлумачення сучасних явищ. Особливо велике значення це має для студентів юридичного факультету.

Але на юридичному факультеті робота наукових гуртків стоїть на дуже низькому рівні. Комсомольські збори, які відбулись недавно, в своєму рішенні відмітили, що такі гуртки, як гурток цивільного права і процесу, політекономії провели лише по декілька засідань, а гурток теорії держави і права і ра-

дянського державного права майже не проводив засідань в першому семестрі.

В цьому семестрі також поки нема чим похвалитись. Пройшло вже досить багато часу, але відбулось лише одне засідання гуртка державного права.

На гуртку було заслухано дві доповіді студентів Костіної (V курс) і Шевченко (IV курс). Засідання пройшло цікаво при жвавій і актуальній участі студентів. Враження, яке залишилось від цього засідання, показує, що гурток має всі дані, щоб добре працювати.

На превеликий жаль, до роботи гуртків досить байдуже ставляться керівники факультету. На засіданнях

гуртка, рідко бувають викладачі факультету.

З іншими гуртками теж становище не краще.

До цього часу не почав свою роботу гурток філософії, який має особливо велике значення для студентів IV курсу. Все це показує, що завідувачі кафедр мало приділяють уваги науковій роботі на факультеті.

Життя показує, що багато питань юридичної науки залишається ще не повністю розробленими. Це вимагає від нас не відставати від тих потреб, які ставить перед нами життя.

Над цим також повинні задуматись і керівники юридичного факультету.

СПІНАТІЄВ М., студ. IV курсу юридичного факультету.

ЯКИЙ ОСНОВНИЙ НЕДОЛІК В РОБОТІ ФІЗИЧНОГО ГУРТКА III КУРСУ

Основним недоліком в роботі гуртка було те, що в ньому не поєднувалась робота над теоретичними питаннями з експериментом. Із трьох прочитаних доповідей тільки одна забезпечена експериментом. Це привело до того, що працювали тільки ті люди, яким довелося готувати доповіді, останні були в ролі вільних слухачів. В минулому семестрі на засіданні гуртка було заслухано 3 доповіді: «Фізичні основи кольорової фотографії», «Маспектрографія і їх застосування», «Одержання і застосування ультрафіолетової частоти».

Одержати експериментальні дані по кольоровій фотографії не вдалось із-за відсутності потрібних матеріалів. Для другої роботи студента Кириченка декілька місяців збирали монети, тому що срібла для наплення дзеркал так і не вийшло в

фізінституті. В цьому вина адміністрації. Науково-студентське товариство також веде роботу дуже формально, майже все зводиться до обліку прочитаних доповідей, майже кожену неділю засідання, а «воз и ныне там». Але, звичайно, сама велика вина в наших неуспіхах лежить на самих студентах. Більшість студентів відносяться до гурткової роботи «спустя рукава». По вині студента Кириченка два рази зривалось засідання гуртка. В нас мало студентів, які самостійно працюють в лабораторіях, дуже мало студентів, для яких фізика являється центральним питанням. В лабораторіях працюють окремі студенти: Сердюк, Солдатов, Генендер, Матвієва, Шемєнін, Лімонова.

МАРЧУК, староста гуртка.

ДО ЧОГО Ж ПРИВЕДЕ БАЙДУЖІСТЬ

Прийшла спортивна весна, багато колективів уже напружено готуються до відкриття сезону. Однак футбольна команда університету (тренер Михальченко) ще знаходиться в стані зимової сплячки. Мабуть великий успіх в минулому сезоні (I місце в місті) забавляв всю команду, тренера і кафедру фізвиховання.

До чого часу по вині тренера т. Михальченка і футболістів університету не може зібратися наш колектив і вирішити ряд важливих організаційних питань.

З другої сторони кафедра фізвиховання не може до цього часу виділити години для треніровок в спортзалі, хоч в університеті працює два спортивних зала.

Успіхи минулого не повинні зашкоювати, зараз треба братись за справу.

А. ШАВГУЛІДЗЕ.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

До редакції газети „ЗА НАУКОВІ КАДРИ“ Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

Шановний товаришу редактор. Обговоривши на засіданні педагогічної ради статтю газети «За наукові кадри» «Про «виключну» дошку та «сановну матусю», вчителі Красноокнянської середньої школи висловили своє обурення з приводу поведінки нашої випускниці Сосевич Валентини. Мусимо сказати, що учениця Сосевич В на протязі всіх років навчання в Красноокнянській середній школі була в числі кращих по навчанню, поведінці і приймала активну участь в громадсько-корисній роботі школи. Особливо серйозно учениця працювала над собою в 10 класі, всі екзамени за курс середньої школи вона складала на оцінки «5» і «4».

Педагогічний колектив вважає, що Сосевич Валентина легковидко віднеслась до вибору професії. На фізико-математичний факультет Сосевич пішла не з свого бажання, а під тиском матері. Вступивши на фізико-математичний факультет університету, Сосевич повинна була з усією наполегливістю віднестись до навчання, зрозуміти специфіку даного факультету. Для успішного навчання вона мала всі дані. Як видно із фактів, наведених в статті газети «За наукові кадри», Сосевич не проявила ніякого інтересу до навчання. Наскільки нам стало відомо, вона підпала під вплив сторонніх людей, які не мають нічого спільного з університетською молоддю, дуже часто пропускала лекції і практичні заняття в університеті, а мати, не знаючи фактичного положення справи, своєчасно не прийняла діючих мір. Педагогічний колектив вважає, що дирекція школи недостатньо проводила роз'яснювальну роботу по вибору професії з випускниками нашої школи і зняла з себе відповідальність за подальшу долю своїх випускників, бо не тримала тісного зв'язку з учбовими закладами, де вони навчаються. Педагогічна рада внесла рішення обговорити дану статтю на комсомольських і батьківських зборах та помістити її в загальношкільній газеті. Випадок, про який йде мова в статті, єдиний в житті нашої школи. З 34 випускників Х класу в 1952-1953 навчальному році 27 успішно навчаються в вузах і училищах. Цей факт послужить уроком для дирекції і всього педагогічного колективу школи в справі покращення виховної роботи серед учнів і педагогізації батьків. Ми дуже вдячні редакції газети «За наукові кадри» за надісланий нам номер газети і прохаємо надіслати нам відгуки студентів на статтю «Про «виключну» дошку і «сановну матусю».

З пошаною директор школи ШИВЕЦЬ М.

На IV-му курсі юридичного факультету відсутня трудова дисципліна

Про дисципліну на IV курсі юридичного факультету говорили не раз. Говорили про необхідність слухати лекції, про недопустимість читання, розмов і взагалі сторонніх справ під час лекцій і семінарів. Говорили гаряче, часом навіть б'ючи себе в груди. Винні каялись і обіцяли не повторювати поганих вчинків. Проте розмови так і залишились розмовами. Все так само запізнюється Коровін, пропускає лекції Шудра. Комсорг спеціалізації цивільного права й процесу Шевченко, що вступала на факультетських комсомольських зборах з полум'яною промовою про дисципліну, майже на кожній лекції захоплена читанням художньої літератури. І група, якою вона керує, навряд чи бачить в ній приклад бездоганної поведінки. Читають на лекціях книги й інші. Але таке невinne заняття уже не задовольняє деяких

студентів. Шавгулідає, наприклад, вирішив провести ремонт (лагодження) свого піджака на спецсемінарі й був обурений до глибини душі, коли викладач зробив йому зауваження. Група не реагувала на цей вчинок, а Шавгулідає, очевидно, вважає, що в цьому немає нічого прикрого. Кажуть, що кінець красить справу, а навчання підводять підсумок екзамену. Та щоб їх добре здала, необхідно напружено працювати на протязі всього навчального часу. Зараз в розпалі студентської жнива, коли кожний день несе нові знання, коли потрібна серйозна трудова обстановка на кожному курсі, в кожній групі. У комсомольській організації IV курсу давно вже пора перестати умовляти порушників дисципліни, давно пора перейти від слів до справи. Серед радянських студентів розгільдям і гультютам нема місця.

ЮРИСТ

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН МОЛОДИЙ ЖРЕЦЬ — ДАРМОЇД

— Мій рід славний, преславний! Подивіться в тлумачний словник Даля, сторінка 494, том 4. Подивіться і зверніть увагу на слово «Туна». А воно значить жрець. Жрець! — розумієте. З цього кореня і моє прізвище походить! — Туни! О! Це вам не яка-небудь Нетудихата, а Туни! І недаремно моїм далеким предкам таке прізвище присвоєне, — пристрасно розповідає Петро Туній. При цьому в нього з рота клубочиться цигарковий дим, з рота тхне горіллячим чадом, з-під збитой набакір шапки-ушанки в'ється смолястий чуб, і Петро, забуваючи себе, подібно Хлестакову, продовжує: — Та хіба вам зрозуміти мій рідчарський рід. О ні, не досягнути вам цього. За моїм дідом впадали кресту і тинули від його погляду, як восени мухи, мій прапрадіт вийшов на вайвишу Парнаську скелю, а прапрадід був неперевршений красень. А моя бабка та прабабка... — Та що мої предки — хай їм легенько їхнеться. Погляньте краще в мене: молодий і статурний. Не відмовляю собі в горілі та їжі, не обтяжую себе навчанням. Живу, як в тій пісні: сам п'ю, сам гуляю, сам стелюся, сам лягаю. — Я ж бо жрець! молодий жрець! І Петро Туній, студент II курсу філософського факультету, справді, живе приспівуючи. Він регулярно одержує від батьків грошові перекази і посилик і завжди ходить в боржниках. Він заводий п'яних гульбачів і ініціатор безчинств, він сам пропускає лекції і не працює над програмним матеріалом. Тільки іноді Петро Туній порушує своє «святе» правило — сам: цими днями він так напився, що в гуртожиток сам прийти не зміг. Його принесли до кімнати на руках. Важко сказати, хто давні предки Петра Тунія. Можливо і справді їх прізвище походить від слова «жрець» і було дане їм по заслугі, але Петро Туній не виправдує його, він більше схожий до тунецця-дармоїда, ледаря. А це слово зустрічається також у словнику Даля, на вказаний Петром Тунієм сторінці. В. ГОЛКІН

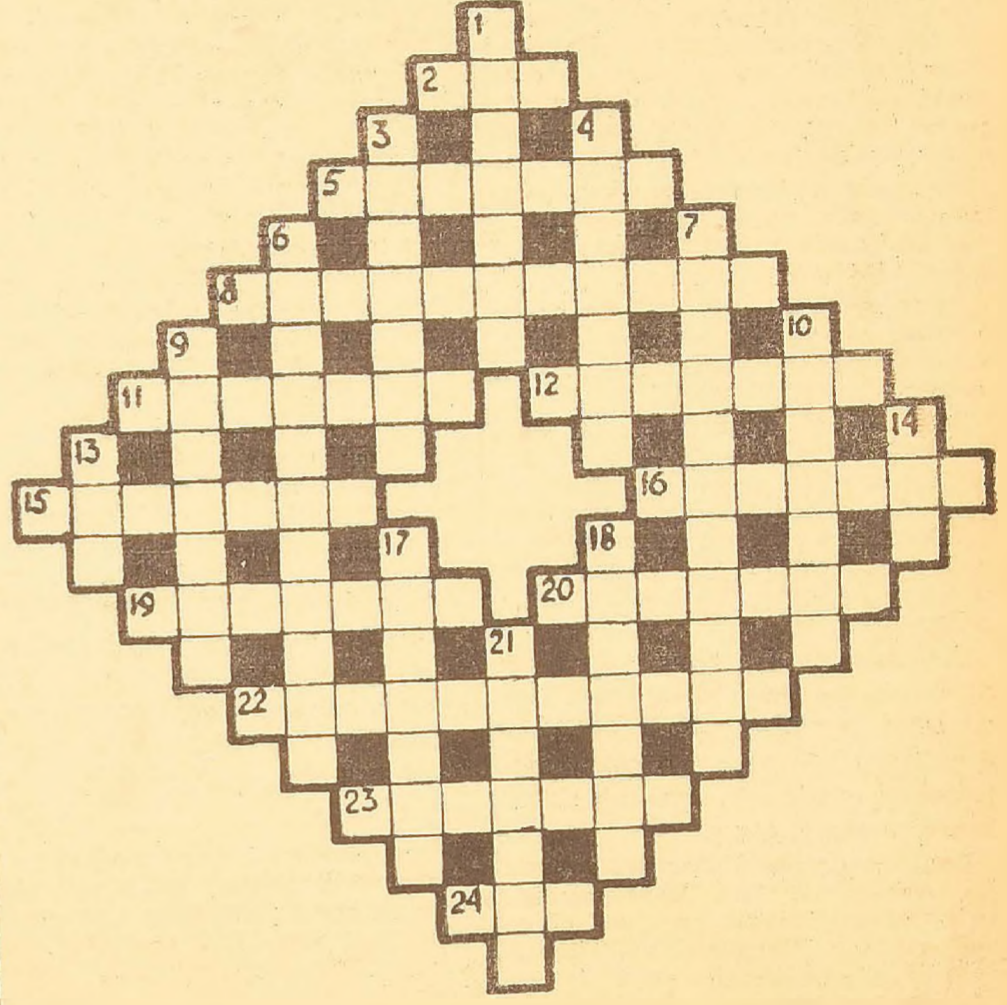
В ГОДИНУ ДОЗВІЛЛЯ

КРОССВОРД

Составил И. ЛИСАКОВСКИЙ

По горизонтали: 2. Система условных обозначений. 5. Великий французский композитор. 8. Наука, изучающая горные породы. 11. Вид умозаключения, предусматривающий альтернативный вывод. 12. Танец. 15. Знаменитый французский астроном. 16. Понятие, противоположное апостериори. 19. Лепное украшение в виде расходящихся из центра листьев, цветочных лепестков. 20. Мужское имя. 22. Союзная республика. 23. Выдающийся русский математик. 24. Кратковременный резкий подъем в какой-нибудь деятельности.

По вертикали: 1. Товарищ по профессии. 3. Математическое утверждение, требующее доказательства. 4. Выдающийся деятель болгарской компартии. 6. Звезда северного неба. 7. Установка для съемки фильма. 9. Римский юрист, известный юрист и писатель-философ. 10. Выдающееся произведение русской литературы XIX века. 13. Бог солнца у древних греков. 14. Мелкая монета в скандинавских странах. 17. Профессия. 18. Грамматическая категория. 21. Идеолог анархизма.

БАЙДУЖЕ СТАВЛЕННЯ

Ось уже більше півтора місяця як закінчилась виробничя практика в студентів IV курсу юридичного факультету в органах радянського суду. Практика була доброю перевіркою всієї роботи студентів. Виявляючи цілий ряд нерозв'язаних питань, для кожного стали ясними власні прогалини в знаннях. Студенти сподівались, що на початку другого семестру деканат і кафедра факультету проведуть вироб-

ничу нараду, присвячену підсумкам практики. Але цього не сталося. Деканат і кафедра зволікають проведення цього важливого міроприємства. Ще й досі частина авітів практикантів не перевірена. А час йде. Браження студентів від практики стають менш яскравими, залишається невиконаним шлий ряд побажань. Так студентам хочеться послухати спеціальний курс «Судова промова» і т. ін.

Все це говорить про доцільність проведення наради, яка б підсумувала роботу практикантів, викрила недоліки, що мали місце в організації практики. Тільки байдужим ставленням до учбового процесу з боку кафедр і деканату можна пояснити те, що досі не проведено обговорення виробничої практики.

В. ДЕМИДЕНКО.

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ МУЗИКАЛЬНІ ЗВ'ЯЗКИ

Переяславська Рада навіки об'єднала Україну з Росією, злила воедино долю народів-братів. Лише в єднанні з великим російським народом Україна зберегла свою культуру, мову, державу. Стосунки російського і українського народів позначені взаємовпливом культур, зокрема музики. Благотворний вплив російського музичного мистецтва відчувається на всій історії розвитку української музики. Багато українських музикантів професіоналів, здобуваючи освіту в Росії, проймалися духом народності і реалізму в музиці, прийнявши основні естетичні норми прогресивних російських композиторів та виконавців. Так серед учнів М. І. Глінки бачимо ім'я славного українського композитора і співака С. С. Гулака-Артемовського. Він взяв у Глінки найкраще в його музиці — народність. Сприймаючи що велику істину мистецтва, Гулак-Артемовський написав оперу «Запорожець за Дунаєм». Народність музики, життєві колоритні постаті героїв, вірно схоплені комедійний елемент обумовили великий успіх опери. С. С. Гулак-Артемовський був визначним актором. Йому належить честь першого виконавця партії Руслана в «Руслані і Людмилі» Глінки. Сучасники залишили хвилюючі спогади про виконання ним ролі Івана Сусаніна. В Сусаніні Артемовський

наслідував мистецтво великого російського співака О. Петрова. Відомо, що М. І. Глінка дуже любив українські народні пісні. Не раз, подорожуючи по Україні, він записував їх; серед них відома пісня «Гуде вітер вельми в полі» та інші. Інтерес до української народної музики завжди був властивий передовим музикантам Росії. В творах М. І. Глінки, М. А. Римського-Корсакова, М. П. Мусоргського, П. І. Чайковського та багатьох інших ми знаходимо розробки українських народних пісень. Друге покоління українських прогресивних композиторів зв'язане з ім'ям Миколи Віталійовича Лисенка. Значення М. В. Лисенка для української музики можна порівняти із значенням М. І. Глінки для російської музики. На протязі всього свого життя Лисенко йшов пліч-о-пліч з російськими передовими композиторами. Музичну освіту Лисенко завершував у М. А. Римського-Корсакова — учасника «могутньої кучки». Реалізм і народність стали основними критеріями мистецтва для Лисенка. Навчання у Римського-Корсакова дало багато знань з теорії композиції і, як пише М. Старицький, (відомий діяч українського демократичного театру, найближчий друг Лисенка), «...узеличили его музыкальную эрудицию, раскрыли перед ним новые тайны звуковых комбинаций».

Сам Микола Віталійович завжди з пошаною відгукувався про М. А. Римського-Корсакова. О. К. Глазунов у листі до Римського-Корсакова пише про Лисенка: «Он меня тронул тем благовоением и благодарностью, с которой говорил о вас». Хоч націоналісти і твердили, що навчання у Римського-Корсакова нічого Лисенкові не дало, проте факти говорять протилежне. Т. Мануйльський вказував, що український буржуазний націоналізм ніколи не був націоналізмом. Це положення стверджує відношення націоналістів до Лисенка. Відриваючи його від російської музики, вони кричали на все горло про основний вплив на Лисенка Лейпцигської консерваторії, де він раніше вчився. Сама творчість Лисенка спростовує відумки націоналістів. Багато промовляє той факт, що Лисенко — «чужак» Римського-Корсакова — спромігся до написання таких творів, як «Наталка Полтавка», «Різдвяна ніч», «Тарас Бульба», «Енеїда», обробки українських народних пісень, чарівних романсів та багатьох інших. В грудні 1891 р. до Києва приїхав П. І. Чайковський, де зустрівся з Лисенком. Зустріч ця була зворушливою. Чайковський був захоплений новим твором Лисенка — оперою «Тарас Бульба». М. Старицький писав про цю зустріч: «Майже всю оперу прослухав наш знаменитий маестро з глибокою увагою, подекуди виявляв своє схвалення і захват; його особливо захоплю-

вали ті місця, в яких найяскравіше виявлявся національний колорит. Чайковський обійняв Лисенка, поцелував його з талановитим твором і провів негайно їхати з ним у Петербург, де він дасть цю оперу неодмінно». В Лисенкові Чайковський побачив справжнього реаліста-музиканта. Народність його музики була близькою і зрозумілою Чайковському. Пралор Лисенка підхопили його сучасники — композитори М. Д. Леонтович, Я. С. Стеценко, Н. Г. Степовий, які і далі розвивали дружбу українського і російського мистецтва. Справа ця велася у важких умовах боротьби з перепонами, що їх ставляла царська сатрапія. Справжній розквіт української культури принесла Велика Жовтнева соціалістична революція, коли спали кайдани царату, коли Україна стала вільною радянською соціалістичною республікою. Навіки загинули «Валуєвські циркуляри», настав час вільного розвитку українського мистецтва. Про велику увагу Радянського уряду до української культури свідчать постанови ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У з питань ідеологічної роботи, релеційні статті «Правды», зокрема стаття про оперу К. Данькевича «Богдан Хмельницький», які дали основні вказівки в напрямку розвитку українського мистецтва. Триумфом музичного мистецтва України були дві декади українського мистецтва в Москві — 1936 р. і 1951 р. В 1936 році москвичі почули у вико-

нанні акторів Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка опери «Запорожець за Дунаєм», «Тарас Бульба», «Снігурочка»; великим успіхом користувалися виступи «Думки». Яскравим виявом взаємовпливу культур є постановки російських опер на Україні і українських в Росії та в братніх республіках. «Запорожець за Дунаєм» з успіхом йде в театрі ім. Станіславського і Немировича-Даньського і в Мінському театрі опери та балету. В театрах України не сходять з афіш «Іван Сусаніна», «Князь Ігор», «Борис Годунов», «Хованщина», «Пікова дама», «Євгеній Онегін», «Майська ніч», «Сім'я Тараса», «В бурю» і багато інших. Постановка «Івана Сусаніна» в Київському оперному театрі була удостоєна Сталінської премії. Опера українського композитора Ю. Мейтуса «Молода гвардія» йде на сценах багатьох театрів братніх республік. Тільки за радянської влади стало можливим систематичне виховання музичних кадрів. Українські консерваторії дали цілу плеяду діячів музики. Українська музика зараз в повному розквіті творчих сил. Наші композитори Верьовка, Козицький, Данькевич, Лятошинський, Ревуцький славлять в своїх жанрах велике єднання народів-братів, славлять рідну Комуністичну партію.

Ст. IV курсу укр. від. О. ЮВСА.

В. о. редактора М. В. ПАВЛЮК